

АВТОРСКА СПРАВКА ЗА ПРИНОСИТЕ И РЕЗЮМЕТА
на научните трудове на
гл. ас. д-р Асен Александров Воденичаров,
представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„доцент” по професионално направление 3.6. Право (Гражданско и
семеино право) в Югозападния университет „Неофит Рилски”

1. Монография „Европейско дружество. *Societas Europaea*. С., изд. „Сиела”, 2018 г.

Публикацията е в обем от 444 страници. В правнологическа последователност се разглеждат икономическите и юридическите детерминанти за европейското дружество, неговата правна идентичност, способите за учредяване и архитектурата му. В структурно отношение изследването включва увод, три глави, в които са обособени отделни параграфи. Направени са 600 бележки под линия. Налице е списък с използваната литература на български и чужди езици. Приложените цветни диаграми, фигури и пр. илюстрират разработваните проблеми. Указан е значителният брой Директиви на Европейските институции в изследваната област, както и решенията на Съда на Европейския съюз и правораздавателната практика у нас и в други държави членки.

Монографията е първото комплексно и цялостно изследване у нас на новия организационно правен субект с европейски измерения.

В глава първа се изследва общата правна характеристика на Европейското дружество (*Societas europaea*). Параграф първи е посветен на икономическите и правните детерминанти на посоченото образуване за стопанско сдружаване. След направения анализ се достига до извода, че възникването на новата трансгранична правноорганизационна форма за стопанско обединение е обусловено от еволюцията на интеграционните процеси между държавите в Европа. В тази връзка е формулирана нова нейна периодизация с оглед на проучваните процеси и тенденции. Новост представлява правноисторическият генезис на създаването на европейското дружество.

Параграф втори изследва правната идентичност на европейското дружество. Достига се до извода, че с него се обогатява каталогът на

субектите на гражданското, търговското и частното международно право във всички държави членки на Съюза. То не притежава своеобразна пазарна ефикасия спрямо съществуващите форми на сдружаване. Извежда се заключението, че ЕД е проявление на икономическата демокрация в единния пазар на Съюза. Формулират се общите и съществени отлики с другите наднационални форми, като Европейското обединение по икономически интерес и Европейското кооперативно дружество.

Разкрива се специфичният корпоративен характер на ЕД, като доброволна трансгранична структура. Очертават се характерните правно индивидуализиращи белези, като юридическата му персонификация *ipso jure*, фирмата му, като негово изключително субективно право. Особен акцент се поставя на седалището на ЕД и на сложния, разнороден и сукцесивен фактически състав за преместването му. Извеждат се императивните и диспозитивните му елементи и тяхното състояние на *condition pendente* в производството.

Глава втора разглежда функционирането на европейското дружество. Параграф първи дефинира правният механизъм за учредяването на дружеството. Формулират се четири способа за възникване на ЕД: 1/ сливане на акционерни дружества в ЕД; 2/ създаване на холдингово европейско дружество; 3/ образуване на дъщерно европейско дружество и 4/ преобразуване на съществуващо акционерно дружество в ЕД. Обоснова се модерният и иновативен характер на европейската регулаторна рамка.

Новост представлява аргументираното определяне на Регламент (ЕО) 2157/2001 като юридически ускорител на процеса за кодифициране на юридическата рамка на сливанията на търговски дружества в рамките на Съюза, както и за хармонизиране на националните дружествени и граждански законодателства на отделните държави членки. Подробно се изследва фигурата на „сливане“ като събирателно юридическо понятие, обхващащо придобиването на съществуващо/и дружество/а от едно друго дружество (вливане) и сливане чрез учредяване на ново дружество (сливане на действащи дружества). Обстойно се разкрива същностното съдържание на всеки от начините за учредяване на ЕД.

Специален акцент се поставя на вписването на ЕД като *condition sine qua non* за юридическите последици на извършените действия по учредяването на ЕД.

Параграф втори изследва архитектурата на европейското дружество. В йерархичната органограма на ЕД се извежда юридическият статут на общото събрание, като върховен волеобразуващ и волеизразяващ орган. Анализират се хибридният характер на нормативната му регламентация, широката гама способности за свикването на ЕД в държавите членки, определянето на дневния ред, чистотата на провеждането, юридическият характер на приемането от него решения.

Геометрията на управленската структура е намерила юридически израз в една от трите хипотези – монистичната, дуалистичната или смесената.

Несъмнен интерес представлява правноисторическият генезис на нормотворческия процес за структурата на управление, продължил тридесет години и достигнал до този положителен резултат в общностната уредба на корпоративни акционерни образувания с европейски наднационален характер.

Сравнителният анализ на оперативните органи на управление на ЕД в държавите членки разкрива специфичните им характеристики. Откроява се и юридическият *status quo* на сходните органи в другите наднационални форми.

2. Някои дискусийни въпроси в Законопроекта за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество – Годишник на ВСУ, том XXI, Варна, 2015, с. 21 – 41.

Разглеждат се в теоретичен и практически план редица дискусийни въпроси, като статута на „неподписаните“ (анонимните) сигнали, предвижданата обратната тежест на доказване, транспонирането на Директива 2014/4/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г., Тълкувателно решение № 7/2013 г. на Общото събрание на Гражданската колегия на ВКС, Разграничаване на процедурите по АПК и ЗАНН, защитата на интересите на съответните лица, предлаганото изменение на чл. 34, ал. 5 от ЗМСМА и пр. Редица от формулираните предложения *de lege ferenda* са приети в новоприетия закон през 2018 г.

3. Европейската правна сигурност и формирането на нормативната основа за алтернативното решаване на потребителски спорове – Югоизточна Европа: новите заплахи пред регионалната сигурност, НБУ, 2016, с. 571 – 586.

Предмет на обсъждане е гражданскоправната защита на правата, свободите и законните интереси на гражданите и юридическите лица чрез алтернативното решаване на потребителски спорове.

4. Докладът „Давиньон“ и европейското наднационално стопанско сдружаване – Научен алманах на ВСУ „Черноризец Храбър“, кн. 31, 2016, с. 235 – 248.

Разглежда се отделните етапи в изработването на посочения доклад, поставил основите на нов нормотворчески подход при уредбата на европейското наднационално сдружаване за стопанско сътрудничество.

5. Правноисторически генезис на опитите за приемането на общностна регламентация на структурата на акционерните дружества в Европейския съюз – DE JURE, бр. 2, том 8, ЮФ на ВТУ, 2017, с. 176 – 186.

Формирането на цялостна регламентация на структурата на акционерните дружества в държавите-членки се поставя с приемането през 1972 г. на предложение на Комисията до Съвета на Европейските общности за приемането на Пета директива за съгласуване на гаранциите, които се изискват в държавите-членки за дружествата по смисъла на член 58, втора алинея от Договора за създаването на Европейската икономическа общност, за защита на интересите на съдружниците и на трети лица, които засягат структурата на акционерните дружества, както и правата и задълженията на техните органи. В статията се обособяват четири етапа в нормотворческия процес, като се анализира детайлно предметното съдържание на всеки от тях. Поради недостигането на необходимото единодушие на държавите-членки, Комисията оттегля предложението си през 2001 г. Понастоящем също подобен акт в производното (вторичното) право на Европейския съюз не е приет.

6. Учредяване на Европейски структури Intuitu Personale за стопанското сдружаване, сборник с доклади от годишна научна конференция 2014, том I, Проблеми на законодателството и правоприлагането, свързани с развитието на бизнеса в Република България и Европа, УНСС, 2015 , с. 134 – 141.

Подробно се обсъжда учредяването на европейски структури с оглед на личността и съпоставянето им с капиталовите корпоративни форми на сдружаване.

7. Civil aspects of National Security, The complex physiognomy of the international security environment, “Nikolae Balcescu”, Land Forces Academy Publishing House, Sibiu, 2015, с. 62 – 68.

Извеждат се гражданско правните аспекти на националната сигурност изобщо и на отделните държави, конкретните прояви форми и ревизирането на гражданската отговорност в различните хипотези.

8. Възникване на Европейското частно дружество – наднационална форма за стопанско сдружаване с неясно бъдеще, сборник доклади от годишна университетска научна конференция на Национален военен университет – Велико Търново, 2016, с. 176 – 184.

Изследват се отделните компоненти от сложния динамичен фактически състав за учредяването на предлаганото Европейско частно дружество.

9 Европейското кооперативно дружество и кооперацията в България, сборник доклади от годишна университетска научна конференция на Национален военен университет – Велико Търново, 2016, с. 167 – 175.

Разкриват се общите правни белези на европейското кооперативно дружество и на кооперациите в нашата страна, както и техните същностни отлики.

10. Гражданско – правно положение на Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“, сборник доклади от годишна научна университетска конференция на Национален военен университет – Велико Търново, 2016, с. 185 – 201.

Анализират се елементите на гражданскоправния статут на Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“, нейната юридическа персонификация, обособено имущество, представителна власт и др.

11. Възникване и правна конструкция за „юридическо лице“, Сборник доклади от международна научна конференция „Новата идея в образованието“, том III, БСУ, 2016, с. 109 – 116.

В статията се разглеждат историческите корени на конструкцията за „юридическото лице“ в римското право. Последователно се изследват обществените и правни нужди за възникването на нов тип образувания, като носители на права и задължения. Проучват се споменатите в законите на 12 таблици частни корпорации с религиозен характер (*collegia sodalicia*) и професионалните сдружения на занаятчиите. Проследява се еволюцията на възгледите за *personae vice* и *privatorum loco*. Очертава се разликата между колегията, като физическо лице (*collegiums*) и публичните учредения. Изследва се статутът на обществените образувания след трансформацията на Римската империя в принцип и превръщането ѝ в монархия. Обект на проучване са различните теории за съдържанието на възникналото ново правно образувание.

12. The Nature and Purpose of the General Meetings of the Supranational Economic Associations in the European Union, The 23-rd International Conference The Knowledge-Based Organization, “Nikolae Balcescu”, Land Forces Academy Publishing House, Sibiu, 2017, p.130 – 134.

The general meeting is the supreme body of the European company as well as of the other European entities for economic association. It is a body forming and expressing the intention of a company. It is a specific forum for the free and voluntary expression of the intentions of its individual participants. The intentions can be expressed by an individual or a group, but they always express a specific

attitude. A meeting collects, as a “funnel”, the expressed concerns, the suggestions supporting or rejecting the expressed theses, etc., with regard to the discussed issues. This forms the common will of the participating parties. The general meeting of shareholders is a legally established body of an European company. In view of its structure, the general meeting of shareholders is a collective body. It includes all shareholders entitled to vote. Therefore, it can be defined as a college because it approves all decisions as a college at in-person meetings or in absentia. Thus the meeting in question is the only legal means by which shareholders may exercise moral management rights: participation in management, right to vote, active and passive right to elect and be elected to the board of directors, management or supervisory board, etc. The legal framework of the general meeting of shareholders has hybrid nature.

13. Powers of the general meetings of the supranational economic associations in the European Union, International Scientific Conference on Economics and Management, EMAN 2017, Ljubljana, Slovenia, 2017, p. 762 – 768.

The completion and effective functioning of the European Union’s single market, the Integrated Industrial Policy for the Globalization and Era Putting Competitiveness and Sustainability at Centre Stage have led to the creation of new unknown supranational economic associations in the European Union. These are European Economic Interest Grouping (EEIG), European Cooperative Society (SCE) and European company (SE).

The general meeting (*assemblée générale*) occupies an especially significant place in the organizational system of the bodies of cross-border European companies for economic grouping. It is an inherent element of every corporate entity. Its existence in the business segment of social practice is manifested in the civil and commercial legislation of all countries.

The general meeting is a body forming and expressing the intention of a company. It is a specific forum for the free and voluntary expression of the intentions of its individual participants. The intentions can be expressed by an individual or a group, but they always express a specific attitude. A meeting collects, as a “funnel”, the expressed concerns, the suggestions supporting or rejecting the expressed theses, etc., with regard to the discussed issues. This forms the common will of the participating parties. It finds a legal expression in the decisions that are adopted.

The general meeting of the European company and the European Cooperative Society has multilateral specific powers. The objective content of its powers includes resolution of key issues concerning the development of the company, the amendment and supplementation of the statutes, the increase and decrease of capital, the reorganization and winding up of the company, etc. Its legal and regulatory base has also been enhanced.

The powers of the general assembly could be exceptional and additional. The first ones shall not be transferable to the other authorities of the European company and the European Cooperative Society. These powers are considered consistently and they include: amend and supplement the statutes of the company; increase or reduce of the capital; transform or dissolve the company; elect and dismiss the members of the board of directors, or of the supervisory board as the case may be; determine the remuneration of the members of the supervisory board, respectively of the members of the board of directors, to whom the management will not be commissioned, including their right to receive a part of the profit of the company, as well as to acquire stocks and bonds of the company; appoint and dismiss registered auditors, where auditing is mandatory in cases provided for by law or a decision was made to perform an independent financial audit; approve the annual financial report as certified by the appointed registered auditor, where an independent financial audit has been carried out, take decision for distribution of the profit, for complementing the "Reserve" Fund and for payment of dividend; resolve on issuing of bonds; appoint liquidators upon dissolution of the company, except in the event of bankruptcy; relieve of responsibility the members of the supervisory board, the managing board, or of the board of directors as the case may be.